

مدیر مشمولان و **وظیفه عمومی ستاد کل نیروهای مسلح** می‌گوید

قانون جدید خدمت وظیفه عمومی به نفع سربازان خواهد بود

سربازی بدون تغییر تا ۱۴۰۰!

کامران بارنجی – مهدی امیرپور

سردار موسی کمالی –مدیر مشمولان ستاد کل نیروهای مسلح – کم‌کم دارد به چراغ سبز و قرمز سربازی تبدیل می‌شود چون با دیدن تصویر او همیشه باید دنبال خبرهای تازه‌ای درباره بایدها و نبایدهای یکی از مهم‌ترین اتفاقات دوران جوانی خودمان باشیم. در گپ و گفتی که با تأثیرگذار ترین فرد در حوزه سربازی انجام دادیم، سعی کردیم درباره همه شایعاتی که اطراف خدمت وظیفه عمومی و واقعیت‌های موجود در این زمینه هست، حرف بزنیم. گاهی باسیاست و گاهی هم خیلی راحت جواب دغدغه‌های ما درباره سربازی را دار داما تلاش حرف‌های ما به جایی رسید که سردار بگوید: «شما جوان‌ها هر چقدر هم که از سربازی تان کم‌شود، باز سیر نمی‌شوید!».

●**سردار! دوست دارید از حاشیه‌های خبرهای سربازی شروع کنیم یا یکر است برویم سراغ مسائل اساسی؟**

شما خبرنگارها که گاهی اوقات دنبال حاشیه بوده‌اید و بعضی از سوال‌های شما هم حاشیه‌ای است چون نه مشکل سربازی ما این است و نه با این چیزها می‌توان به دغدغه‌های جوان‌ها پاسخ داد.

●**ولی همین حاشیه‌ها به شایعات مهمی دامن می‌زنند که ذهن جوان‌ها را مشغول می‌کند. به هر حال باید به آنها هم پاسخ داد یا نه؟**

حاشیه‌ها را چه کسی به وجود می‌آورد؟ من بحثم این است که یک‌سری تبلیغات در کشور ما صورت می‌گیرد و متأسفانه تعدادی از نشریات هم به به آن دامن می‌زنند که هم‌ماش علیه سربازی است. ماهایی که پشت صحنه هستیم، می‌دانیم این مطالب از کجا می‌آیند و دنبال چه می‌گردند اما کسی که از ماجرا خبر ندارد و خواسته‌های غیرواقعی برایش ایجاد می‌شود، بعضی جاها خیلی از این حاشیه‌ها مثل جوک است که اصلا واقعیت ندارد.

●**مثلا چه چیزهایی؟**

مثلا اینکه می‌گویند سربازی را چون رضاخان آورده، خیلی

چیز بدی است. آخر این دلیل است؟ مگر می‌شود در یک موضوع مهم به این صورت نظر داد. اگر این‌طوری است، باید بگوییم دانشگاه را هم طاغوت آورده و چیز غلطی است و باید دانشگاه‌ها را تعطیل کنیم یا می‌گویند شهید مدرس مخالف سرسخت سربازی بوده است؛ در حالی‌که این غلط است. شهید مدرس خودش گفته که با تمام کارهای رضاخان مخالف بوده الا همین سربازی!

●**واقعا؟**

برای همین می‌گویم تعجب‌آور است.

این سری مطالب به درد نشریات زرد

می‌خورند اما متأسفانه یک‌سری

نشریات هم که بین مردم

وجهه و جایگاه خوبی دارند،

به این مسائل دامن می‌زنند.

حالا به چه دلیل؟ شاید به

خاطر این است که خود

خبرنگاران جوان هستند،

وقت سربازی‌شان است

و می‌خواهند با این کارها ریشه سربازی را بزنند!

●**سردار! شما ظاهرا وقتی این نشریاتی را که با فونت بزرگ می‌نویسند «آخرین اخبار سربازی» و «معافیت‌های جدید اعلام شد» می‌بینید، زیاد حرص می‌خورید؟**

بعضی از این خبرها تعجب‌آور است و از روی عمد یا سهل‌انگاری مسائل خاصی را دنبال می‌کنند؛ مثلا یک سایت تقسیم‌بندی‌ای کرده و خیلی از جزایر را جزء کشورها آورده و بعد تحلیل اشتباهی هم روی آنها گذاشته و گفته که سربازی در بیشتر کشورها حذف شده و ما هم باید آن را حذف کنیم. تعدادی از نشریات هم این چیزها را مطرح کرده و تیتبز زده‌اند که سربازی باید حذف شود. خوب، این مسائل شر می‌شود و طبیعتا ما با دیدن این خبرهای غلط خوشحال نمی‌شویم.

●**همه این تحلیل‌ها که از نظر شما غلط است، شاید به این خاطر که هیچ‌وقت سیر تغییرات قوانین سربازی روشن نشده است.**

عوامل مختلفی وجود دارد که وضعیت نظام وظیفه یک کشور را دیکته می‌کند؛ مثلا ما زمان جنگ خدمت وظیفه عمومی را به ۳۰ماه افزایش دادیم ولی الان با توجه به شرایط صلح، دوران خدمت سربازی افرادی را که یک مدرک دکتر دارند، به ۱۴ ماه کاهش داده‌ایم.

●**خب، این شرایط را چه چیزی تغییر می‌دهد؟**

ما با توجه به وضعیتی که داریم و هم‌ان بحث عرضه و تقاضاست، وضعیت خردمان را تنظیم می‌کنیم و براساس همین وضعیت من با قاطعیت به شما می‌گویم که با توجه به جمیع جهات، خدمت سربازی در ایران حذف‌شدنی نیست و به شکل اجباری و وظیفه عمومی باقی خواهد ماند. همه مقرراتی که در مجلس تصویب می‌شود و جاهای دیگر دارند پیشنهادهایی ارائه می‌دهند و الان هم که طرح اصلاح موادی از قانون خدمت وظیفه

عمومی در مجلس در حال بررسی است هم در قالب حفظ خدمت سربازی اجباری بوده و فقط دارد تسهیلاتی برای سربازان به این قانون اضافه می‌شود.

● **تسهیلات یعنی کم شدن خدمت یا افزایش معافیت‌ها؟**

ببینید، ما دیگر دنبال کم کردن

خدمت یا معافی نیستیم؛ ما می‌خواهیم با اصلاح قانون نظام وظیفه عمومی و به‌روز کردن آن، خدماتی را به سربازان ارائه کنیم؛ مثلا ما الان به دنبال این هستیم که آموزش‌های دوران سربازی را نظام‌مند کنیم؛ یعنی بعد از خدمت سربازها به آنان گواهینامه آموزش‌شی‌ای بدهیم که در بیرون از نیروهای مسلح هم اعتبار و ارزش داشته باشند؛ مثلا بگوییم این سرباز ما تک‌تیرانداز خوبی است یا از نظر حراست فیزیکی تجربه خوبی دارد یا اینکه مکانیک، صافکار، نقاش، نانوا یا آرایشگر قابلی است. ما می‌خواهیم قوانینی تصویب کنیم که خدمات سربازها در نیروهای مسلح بی‌ارزش نباشد و تمام خدمات آنها بعد از خدمت به عنوان یک مدرک مهم و تجربه کار به در دشان بخورد.

●**اینها همان موضوع خوشایندسازی دوران سربازی است دیگر؟**

بله. الان سرباز ما حداقل ۳۴هزار تومان حقوق می‌گیرد. خوب، این خیلی ناچیز است، حتی هزینه رفت و آمد سرباز را هم جبران نمی‌کند؛ برای همین در قانون جدید ما پیشنهاد خوبی برای افزایش حقوق سربازان داده‌ایم.

●**بخت غیبت‌ها هم هست؟**

شما فکر نکنید که اگر ما برای کسی غیبت می‌زنیم و می‌گوییم فلان قدر باید اضافه خدمت بکنی، خوشحال می‌شویم؛ ما مجبوریم قانون را اجرا کنیم. اما در قانون جدید، ما کاستی‌های این بحث غیبت را جبران کرده‌ایم؛ یعنی هر کسی که به سن سربازی می‌رسد، ۶ماه فرصت دارد که مراجعه کند و اعزام شود؛ حالا طرف می‌تواند در این مدت کارهای معافیت خود یا کارهای سفر یا هر چیز دیگری را انجام دهد که در این صورت بحث کاهش می‌یابد.

●**این کم کردن خدمت واقعا چیز لذت‌بخشی است. برنامه‌ای برای این کارهای خوب ندارید؟**

(می‌خندد) ما امسال همین کار را کردیم و سربازی را رساندیم به ۱۴ماه ولی به قول بعضی‌ها، شما منتظرید آن‌قدر این مدت را کم کنیم تا تمام شود.

●**برای همه که ۱۴ماه نشده است.**

ببینید، ما برای اینکه بتوانیم نیروهای سربازمان را به تعادل برسانیم، معیاری داریم. براساس همین معیار بررسی کردیم تا ببینیم خدمت سربازی را تا کجا می‌شود کم کرد و این تسهیلات را به چه قشری باید ارائه دهیم؛ برای همین رقتیم سراغ کسانی که مدرک دکتر ا داشتند؛ چون اگر قرار است مزایایی قائل شویم، باید آن را به کسانی

بدهیم که کارایی زیادی برای نیروهای مسلح دارند. ما سرباز دکترا ی مازاد نداشتیم که خدمت آنها را کم کردیم؛ ما در بررسی‌هایمان قانون‌گریزی‌کنند و به قانون تمکین نکنند و به روش‌های مختلف در پی داریم، راحت‌تر با محیط کار آشنا می‌شود و بنابراین راحت‌تر می‌شود خدمتش را کم کرد.

●**این قضیه معافی دامادها چی بود؟**

براساس طرحی که در مجلس مطرح است اگر یک خانواده ایثار گر، شهید یا جانباز فرزند پسر و برادر نداشته باشد یکی از نوه‌ها یا دامادهای آن خانواده معاف می‌شود.

●**با این معافیت‌های اجباری، حالا اگر ما بگوییم چرا**

وقتی نیروی مازاد دارید، سربازی را اختیاری

نمی‌کنید ناراحت می‌شوید!

من همان اول مصاحبه اصل موضوع را گفتم که ما سرباز مازاد حداقل تا سال ۱۴۰۰ نداریم و وضعیت همینی هست که من دارم می‌گویم.

●**پس با این همه انواع معافیت، حداقل خدمت را کم کنید.**

ما با توجه به شرایط، الان به حداقل خدمت رسیده‌ایم ولی شما جوان‌ها سیر نمی‌شوید!

●**یعنی دیگر خبری از کم شدن خدمت نخواهیم داشت؟**

شاید سال‌های بعد با پیشرفت تجهیزات و امکانات و افزایش سطح تسهیلات درمورد مدت خدمت تجدید نظر بکنیم.

●**تجدید نظر یعنی چی؟**

یعنی مدت خدمت دچار تغییر و تحول بشود.

●**برندارید بکهو مدت خدمت را افزایش دهید؟**

درباره افزایش خدمت فقط تعداد تأثیرگذار است؛ پس دعا کنید تعداد سربازها کم نشود.

●**پس حالا حالاها اتفاقی نمی‌افتد؟**

پیش‌بینی ما این است که تا سال ۱۴۰۰ وضعیت همین باشد.

●**وضعیت همین است؛ یعنی همین قوانین که وجود دارد، اعمال می‌شود؟**

ما تمام پیش‌بینی‌ها را در طرح اصلاح موادی از قانون وظیفه عمومی که الان در مجلس هست، آورده‌ایم.

●**این قانون به نفع شماست یا سربازان؟**

باره ما این بود که قانون بکنواخت و به‌روز شود اما اینکه به نفع

عکس: رضا جلایی

نیروهای مسلح است یا سربازها، باید بگوییم این قانون به نفع سربازان و مشمولان وظیفه‌ای است که قانونمدار هستند. اما برای کسانی که قانون‌گریزی‌کنند و به قانون تمکین نکنند و به روش‌های مختلف در پی گرفتن کارت‌های آن چنانی باشند، این قانون علیه آنهاست؛ مخصوصا علیه کسانی است که سربازان غایب را به کار می‌گیرند.

●**پس قبل از همه باید به بعضی مجله‌ها و روزنامه‌ها سر بزنید!**

(می‌خندد). ما خیر داریم که در بعضی از رسانه‌های گروهی تعداد سربازان غایبی که حاضر نیستند خدمت برونند، زیاد است. برای همین ما برای کسانی که سربازان غایب را به کار می‌گیرند مجازات سنگینی در نظر گرفته‌ایم.

●**چه مجازاتی؟**

مجازاتش این است که اگر شرکت، آموزشگاه یا نشریه‌ای سرباز غایبی را به کار گرفت و ما خبردار شدیم، به ازای یکبار به کارگیری، هزینه یک سرباز را را باید پرداخت کند اما برای مراحل دوم و بالاتر هزینه ۳سرباز را باید بدهند.

●**حالا! این هزینه چقدر است؟**

شما فکر کنید به‌ازای هر نفر یک میلیون تومان!

●**خبر خوبی ندارید که بعد از این خبر تلخ**

به سربازان غایب بدهیم؟

نه. خبر خاصی نیست؛ فعلا منتظر طرح جدید خدمت وظیفه عمومی هستیم که تشریفات قانونی‌اش را طی کند و ابلاغ شود.

●**سردار! این شایعه خدمت دختران در**

ایران که بعضی موقع‌ها شنیده می‌شود

چقدر واقعیت دارد؟ ممکن است اصلا

دخترها را هم سربازی بفرستید؟

خدمت سربازی زنان که براساس

قانون سال ۱۳۵۰مدنی در کشور

اجرا شد و بعضا بصورت شایعه

مطرح می‌شود کلا منتفی است

زیرا در قانون وظیفه عمومی سال

۱۳۶۳ اساسا مسأله سربازی زنان

وجود ندارد و هیچ برنامه‌ای در این

باره نداریم.

●**مشموری جوان**

●شماره ۲۱۸ ● ۱۳ تیر ۸۸

بایشنهاد حذف کتکور مخالفیم

بدون کتکور فقط در کاردانی

●**شما با حذف کتکور موافقت کرده‌اید؟**

ما با ورود بدون آزمون جوان‌ها در مقطع کاردانی نظر مثبت داریم.

●**چرا فقط کاردانی؟**

چون ورود بدون کتکور به مقاطع بالاتر سیستم جذب سرباز نیروهای مسلح را با مشکل مواجه می‌کند.

●**پس شما مخالف حذف کتکور هستید؟**

ببینید براساس ماده ۶قانونی حذف کتکور، ضوابط ادامه تحصیل سربازان بدون کتکور راستا کل نیروهای مسلح مشخص می‌کند؛برای همین طبق قانون هم شرایط این‌طور نیست که بتوانند کتکور را بدون موافقت یا جلب رضایت ستاد کل نیروهای مسلح حذف کنند. قرار نیست که هر کس بدون کتکور وارد دانشگاه‌شود و ما هم کاری به کار مشمول نداشته باشیم.

●**ولی ظاهرا قرار است تا سال ۹۰ قانون حذف کتکور را اجرا کنند؟**

بدون موافقت نامنی‌شود این کار را برای سربازان اجرا کرد. بررسی‌های ما هم نشان می‌دهد که این تصمیم سریع قابل اجرا نیست؛ یعنی این‌طوری نیست که بگوییم دانشگاه‌ها سال ۸۹ یا ۹۰ بدون کتکور دانشجو بگیرند.

احتمال ما این است که در بعضی مقاطع هیچ وقت این اتفاق نیفتد.

●**نمی‌شود شما کمی کوتاه بیاید؟**

ما به تحصیل بدون کتکور نخبگان، استعداد‌های درخشان، قهرمانان ملی و... روی خوش نشان دادیم. حتی با پذیرش بدون کتکور در مقطع فوق دیپلم هم نظر مثبت داریم اما پذیرش بدون کتکور در مقطع کارشناسی و بالاتر ما را دچار مشکل می‌کند.

چرا سربازی تخصصی نیست؟

بعضی‌ها تخصص ندارند

●**سردار خیلی وقت است که می‌گویند سربازها در رشته تخصصی‌شان به کار گرفته نشده‌اند.**

ببینید؛ برای تمام نیروهای مسلح یک مأموریتی تعریف شده است. نیروی جوان هم که می‌گیرند، می‌خواهند در ساختار خودشان و بر حسب مأموریتشان به کار بگیرند؛ مثلا نیروی نظامی ما توپخانه دارد، تیپ و لشکر پیاده دارد و نیروهایش را می‌برد و در این قالب به کار می‌گیرد.

●**شما فقط سربازان را در بخش‌های نظامی به کار می‌گیرید؟**

مانمی‌توانیم همه فارغ‌التحصیلان انسانی یا کشاورزی یا رشته‌های دیگر را به صورت تخصصی به کار بگیریم چون قرار نیست نیروهای مسلح بروند سراغ باغداری!

●**حرف شما قبول اما به هر حال یک عده متخصص هم هستند که بتوانید از تخصصشان استفاده کنید.**

بله هستند؛ الان تمام سربازان رشته پزشکی ما در تخصص‌هایشان به کار گرفته می‌شوند. ما بالای ۸۰درصد فارغ‌التحصیلان رشته‌های فنی و مهندسی را به صورت مستقیم و غیرمستقیم در تخصص خودشان به کار می‌گیریم. در این بین می‌ماند ۲۰درصد که بخشی از اینها خدلو کیلی توانایی و تخصص انجام کار را ندارند، بخشی هم ممکن است به لحاظ امنیتی

صلاحیت‌های لازم را برای انجام مأموریت کسب نکنند.کنته‌ای هم در مورد فارغ‌التحصیلان رشته‌های کشاورزی و انسانی باید بگوییم این است که ما بعضی از آنها را هم که در تخصص‌های مختلف به کار می‌گیریم. مثلا سرباز سازندگی درست کرده‌ایم بخشی از فارغ‌التحصیلان کشاورزی را به صورت امر به به وزارت جهاد کشاورزی می‌دهیم یا بخشی را به عنوان سرباز معلم در اختیار وزارت آموزش و پرورش می‌گذاریم؛ حتی بخشی را به عنوان اعضای هیات علمی در اختیار وزارت علوم می‌گذاریم تا از سواد، دانش و تخصصشان استفاده کنند.